

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-03/20
URBROJ: 613-02-08-21-10
Zagreb, 12. studenoga 2021.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska seljačka
stranka
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	9
	Planiranje	9
	Financijski izvještaji	10
III.	REVIZIJA ZA 2020.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2020.	20
	Provedba naloga i preporuka	24

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske seljačke stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Ukupni prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori iskazani u financijskim izvještajima za 2020. istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, ali struktura pojedinih prihoda i rashoda na razini skupine i podskupine računa te odjeljka iskazana u financijskim izvještajima nije usklađena sa strukturom prihoda i rashoda evidentiranom u poslovnim knjigama. Tako su prihodi iz državnog proračuna i prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni po posebnim propisima u iznosu od 4.196.465,00 kn pogrešno evidentirani u poslovnim knjigama u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), a u financijskim izvještajima iskazani u okviru prihoda po posebnim propisima. Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično evidentirane su u poslovnim knjigama u iznosu od 10.528,00 kn, a u financijskim izvještajima pogrešno su iskazane u okviru naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa, dok su rashodi za sitni inventar i automobilske gume iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 25.744,00 kn, a u poslovnim knjigama pogrešno su evidentirani u okviru uredskog materijala i drugih materijalnih rashoda. Rashodi za nabavu plina, nafte i naftnih derivata u iznosu od 129.317,00 kn pogrešno su evidentirani u poslovnim knjigama u okviru rashoda za energiju, a u financijskim izvještajima iskazani u okviru rashoda za materijal i sirovine. Rashodi za kazne (po prekršajnim postupcima za žensku kvotu na lokalnim izborima koji su održani 2017.) u iznosu od 14.329,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama u okviru penala, ležarina i drugo, a u financijskim izvještajima pogrešno su iskazani u okviru naknada šteta pravnim i fizičkim osobama.

Također, pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su troškovi ugovora o djelu u iznosu od 97.993,00 kn pogrešno evidentirani i iskazani u okviru rashoda za intelektualne usluge, umjesto u okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za druge usluge pogrešno su evidentirani i iskazani rashodi za usluge odvjetnika i poslovnog savjetovanja (politički konzalting u pripremi i organizaciji Stranke za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor) u iznosu od 46.025,00 kn koje je trebalo evidentirati odnosno iskazati u okviru rashoda za intelektualne usluge te usluge tekućeg održavanja (ličenje poslovnih prostora, sanacija dimnjaka, servis automobila) u iznosu od 34.472,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Navedene podatke o prihodima i rashodima trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na istovjetan način i na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije.

Za 2020. evidentiran je ispravak vrijednosti dugotrajne financijske imovine i obračunana amortizacija u iznosu od 63.123,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je za dio uredske opreme i namještaja te komunikacijske opreme, opreme za druge namjene i prijevozna sredstva korisni vijek upotrebe istekao prije 2017., a obračunan je ispravak vrijednosti u iznosu od 30.295,00 kn. Također, rashodi amortizacije (koji obuhvaćaju razdoblje od 2017. do 2020.) evidentirani su u poslovnim knjigama u iznosu od 172.145,00 kn, ali nisu iskazani u financijskim izvještajima.

S obzirom na to da se ispravak vrijednosti dugotrajne imovine temelji na obračunu amortizacije, iz navedenog proizlazi da amortizacija nije obračunana u skladu s propisima, slijedom čega ispravak vrijednosti i rashodi amortizacije za 2020. nisu točno evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima.

Stanje obveza prema dobavljačima u zemlji evidentirano je u poslovnim knjigama Stranke i iskazano u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. u iznosu od 76.724,00 kn. Revizijom je utvrđeno da stanje obveza prema dobavljačima koncem 2020. iznosi 80.861,00 kn te se razlika u iznosu od 4.137,00 kn odnosi na usluge koje su plaćene u većem iznosu od ispostavljenih računa (isti računi plaćeni su dva puta), odnosno za navedeni iznos umanjene su obveze prema dobavljačima evidentirane na računima glavne knjige.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, potencijalne obveze u vezi s 14 sudskih sporova koje Stranka vodi (zbog nepoštovanja načela ravnopravnosti spolova i brige o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na izbornim listama) u ukupnom iznosu od 360.000,00 kn (od najmanje 20.000,00 kn do najviše 40.000,00 kn). Tijekom 2021. plaćen je dio prekršajnih kazni te ukupna vrijednost preostalih devet sudskih sporova iznosi 240.000,00 kn.

Popis imovine je proveden, ali nije cjelovit jer nisu obuhvaćeni građevinski objekt u vrijednosti od 120.000,00 kn te sitni inventar u upotrebi u iznosu od 69.005,00 kn. Nadalje, popisne liste, koje su ujedno i sastavni dio izvješća o obavljenom popisu, ne sadrže detaljnu razradu jamčevnih pologa u iznosu od 46.204,00 kn te potraživanja i obveza u iznosu od 225.658,00 kn (između ostalog, potraživanja od županija, gradova i općina navedena su u ukupnom iznosu od 121.737,00 kn te ne sadrže pojedinačne podatke za jednu županiju, osam gradova i 20 općina, a obveze za materijalne rashode u ukupnom iznosu od 92.481,00 kn, iz čega nisu razvidni pojedinačni iznosi obveza po dobavljačima te osobama izvan radnog odnosa). Inventurna komisija nije dala prijedlog za rashodovanje sitnog inventara iako je revizijom utvrđeno da je u 2020. rashodovano sitnog inventara u iznosu od 14.813,00 kn (za navedeni iznos umanjena je vrijednost sitnog inventara evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2020.). (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u veljači 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Sljednik je Hrvatske pučke seljačke stranke osnovane 1904., a od 1925. djeluje pod sadašnjim imenom. Skraćeni naziv Stranke je HSS, a sjedište Ulica kralja Zvonimira 17, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom, Programom i drugim programskim dokumentima, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Statutom iz veljače 2019. utvrđeni su naziv, sjedište i znak Stranke, zastupanje, ciljevi, način djelovanja i javnost rada, članstvo, ustrojstvo, središnja tijela Stranke, tajništvo Središnjice, organizacijski oblici djelovanja, interesni i posebni oblici djelovanja, kandidacijski i izborni proces u Stranci, sudjelovanje Stranke na izborima i obnašanje dužnosti, trajanje mandata i stegovne mjere, sredstva za rad te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Dopunama Statuta iz srpnja 2020. utvrđeno je postupanje tijela Stranke u izvanrednim situacijama (rat, epidemija, pandemija, elementarne nepogode i druga izvanredna stanja štetna za ljudsko zdravlje i živote).

Prema Statutu, Stranka svojim djelovanjem promiče nacionalnu slogu, mir, pravicu i čovječnost. Brine se o svim slojevima društva, očuvanju nacionalnih, kulturnih, tradicijskih te ekoloških vrijednosti, slobodi vjeroispovijesti i pravu svakog čovjeka da, poštujući prava drugih, uredi svoj život prema vlastitom izboru. Posebno se zalaže za jednake mogućnosti, socijalnu pravdu te otvorenu i demokratsku Republiku Hrvatsku unutar Europske unije, u kojoj građani sudjeluju u politici i u kojoj korporacijski interesi nisu i ne mogu biti važniji od njih. Također, posebno se zalaže za trajno održivo društvo kroz temeljne promjene u našem odnosu prema okolišu i prirodi, a u okviru toga i u sveukupnom načinu gospodarskog, društvenog i političkog života. Stranka će činiti sve da se država izgradi na načelima čovječnosti, slobode, demokracije, mirotvorstva, znanja, pravne države, socijalne pravde, zaštite čovjekova zdravlja i okoliša uz trajno održiv razvoj te da kao stranka na vlasti ili stranka u opoziciji može bitno utjecati na utvrđivanje najvažnijih odrednica hrvatske politike, u smislu nauka braće Antuna i Stjepana Radića.

Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposobni hrvatski državljanin koji prihvaća programske ciljeve i Statut Stranke. O primanju u članstvo Stranke u pravilu odlučuje odbor najnižeg organizacijskog oblika Stranke koji djeluje na području na kojem kandidat za člana ima prebivalište. Stranka može imati i počasne članove. Na području Republike Hrvatske Stranka ima 10 226 članova.

Stranka je jedinstvena politička stranka ustrojena u pojedine oblike prema kriterijima teritorijalne razine i funkcionalnosti, kojima se postiže decentralizacija odlučivanja i funkcioniranja, radi jačanja Stranke kao cjeline. U skladu sa Statutom, ustrojstveni oblici Stranke su: središnja tijela Stranke; tajništvo Središnjice sa svojim uredima i službama; organizacijski oblici djelovanja: županijska, gradska i općinska organizacija (organizacija gradske četvrti) te ogranak; interesni oblici djelovanja (Organizacija žena Hrvatsko srce, Organizacija mladih, Sveučilišna organizacija, Organizacija branitelja Hrvatski sokol i Klub seniora) te posebni oblici djelovanja (organizacije Stranke u inozemstvu). Prema Statutu, članovi Stranke koji žive u inozemstvu, a državljani su Republike Hrvatske, mogu osnivati ogranke u skladu sa Statutom ako prihvaćaju programske dokumente i ciljeve Stranke u domovini. Na području Republike Hrvatske, Stranka ima 152 općinske, 68 gradskih i 20 županijskih organizacija.

Središnja tijela Stranke su: predsjednik, Predsjedništvo, prošireno Predsjedništvo, glavni tajnik, politički tajnik, Stručno vijeće, Nadzorni odbor, Statutarno povjerenstvo, Časni sud, Počasni odbor, Glavni odbor i Glavna skupština.

Predsjednik Stranke zastupa i predstavlja Stranku; skrbi se o cjelovitosti djelovanja Stranke te se brine o poštovanju Statuta i zakonitosti rada Stranke; vodi politiku Stranke u skladu s programskim dokumentima i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke te se brine o izvršavanju odluka navedenih tijela; saziva i otvara Glavnu skupštinu i Glavnu izbornu skupštinu, ali joj u pravilu ne predsjedava; saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, proširenog Predsjedništva i Glavnog odbora; izrađuje prijedloge dnevnih redova za sve sjednice kojima predsjedava; brine se o imovini Stranke i naredbodavac je po financijskim sredstvima; samostalno imenuje i opoziva zamjenika predsjednika Stranke, političkog tajnika, voditelja Ureda predsjednika i glasnogovornika Stranke; predlaže Glavnom odboru kandidata za glavnog tajnika, dodjeljivanje počasnog članstva i Glavnoj skupštini kandidata za izbor počasnog predsjednika Stranke; predlaže Predsjedništvu, a po potvrdi Predsjedništva i Glavnom odboru, kandidate za predsjednika Republike Hrvatske; donosi liste kandidata za zastupnike u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu; samostalno parafira međustranačke sporazume i dogovore, a potpisuje kad ih prihvati Glavni odbor te obavlja i druge dužnosti utvrđene zakonima, Statutom, odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora, Predsjedništva i proširenog Predsjedništva. Za svoj rad odgovoran je Glavnoj skupštini. Od konca ožujka 2016. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2021.) predsjednik Stranke je Krešo Beljak.

Predsjedništvo Stranke ima 15 članova, a čine ga predsjednik Stranke, zamjenik predsjednika, šest potpredsjednika, glavni tajnik, politički tajnik, voditelj Stručnog vijeća, predstavnik Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru i tri birana člana Predsjedništva. Predsjedništvo provodi odluke i zaključke Glavne skupštine i Glavnog odbora te vodi tekuću politiku Stranke; predlaže i provodi političke, gospodarske, socijalne i druge programe po odlukama Glavnog odbora te donosi političke i druge odluke o pitanjima o kojima ne odlučuje Glavna skupština i Glavni odbor; priprema materijale o kojima raspravljaju i odlučuju Glavna skupština i Glavni odbor; daje suglasnosti na pravilnike asocijacija Stranke, donosi Odluku o sazivanju Glavne skupštine te Odluku o raspisivanju unutarstranačkih izbora; određuje broj predstavnika (delegata) pojedine općinske organizacije na Glavnoj skupštini; donosi Pravilnik o radu tajništva Središnjice, Pravilnik o evidenciji članstva te Poslovnik o svom radu; imenuje posebne stranačke radne skupine (komisije) za izradu prijedloga Statuta, Programa, Programske deklaracije i Izbornog programa Stranke te ravnatelje ravnateljstva; predlaže Glavnom odboru proračun Stranke, brine se za njegovo izvršenje i utvrđuje prijedlog završnog računa; raspravlja i predlaže Glavnom odboru odluke o raspolaganju stranačkom imovinom te odluke o osnivanju gospodarskih i drugih pravnih subjekata; predlaže Glavnom odboru osnivanje Stručnog vijeća; ima pravo i dužnost nad svim oblicima djelovanja Stranke te se brine za financiranje svojih djelatnosti i financiranje tajništva Središnjice; ima ovlasti podnijeti prijedloge za izmjene i dopune Statuta te obavlja i druge poslove predviđene Statutom, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora.

Prošireno Predsjedništvo ima neograničen broj članova, a čine ga članovi Predsjedništva, predsjednici Hrvatskog srca, Organizacije mladih, Sveučilišne organizacije, Hrvatskog sokola i Kluba seniora te drugih asocijacija, zastupnici u Europskom parlamentu i Hrvatskom saboru, članovi Vlade Republike Hrvatske, župani, šest predstavnika županijskih organizacija koje su za županijske skupštine ostvarile najbolji izborni rezultat. Radi i djeluje u skladu s Poslovníkom o radu proširenog Predsjedništva.

Provodi odluke i zaključke Predsjedništva, Glavne skupštine i Glavnog odbora, predlaže i provodi tematsku politiku Stranke, posebno u vezi s politikom interesnih oblika djelovanja stranaka (asocijacija) te regionalnim politikama.

Glavni tajnik Stranke je po funkciji direktor tajništva Središnjice te koordinira i upravlja radom ureda i službi koje čine tajništvo i koordinira radom tajništva županijskih organizacija. Na prijedlog predsjednika Stranke, imenuje ga Glavni odbor. Zastupa i predstavlja Stranku u administrativnim i organizacijskim poslovima prema nadležnim državnim tijelima te po ovlaštenju predsjednika Stranke zaključuje ugovore, priprema sjednice Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva i osigurava provođenje njihovih odluka, pruža stručnu pomoć organizacijskim oblicima djelovanja, sudjeluje u radu Stručnog vijeća, Kluba zastupnika i drugih asocijacija i tijela Stranke, koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke te obavlja i druge dužnosti predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke. Glavni tajnik Stranke od 10. svibnja 2019. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2021.) je Željko Lenart.

Politički tajnik je po funkciji glavni stranački ideolog. Zastupa i predstavlja Stranku, prema nalogu predsjednika Stranke, na stranačkim skupovima i u javnosti te na znanstvenim skupovima, tribinama i slično. Pruža političku i ideološku pomoć ograncima, općinskim, županijskim i drugim organizacijama, sudjeluje u radu Stručnog vijeća, Kluba zastupnika i drugih asocijacija i tijela Stranke, koordinira rad stručno-političkih povjerenstava i tijela Stranke te obavlja i druge dužnosti predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine, Glavnog odbora i Predsjedništva Stranke.

Stručno vijeće osniva se radi promicanja stručnog rada Stranke u promidžbi i obnašanju vlasti te pružanju stručne pomoći zastupnicima u Hrvatskom saboru, vijećnicima i nositeljima izvršne vlasti Stranke. Voditelj Stručnog vijeća predsjedava, koordinira i upravlja radom Stručnog vijeća Stranke. Čine ga voditelj, ravnatelj i drugi članovi Stručnog vijeća.

Nadzorni odbor prati i nadzire provođenje Statuta i odluka središnjih tijela Stranke, materijalno-financijsko poslovanje, pregledava završni račun i podnosi izvješća središnjim tijelima Stranke. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Statutarno povjerenstvo tumači Statut Stranke, prati njegovu primjenu i odlučuje prema prijavama za kršenje Statuta. Dužno je davati obvezna tumačenja Statuta i drugih općih akata na zahtjev središnjih tijela Stranke. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Časni sud odlučuje po žalbama protiv odluka općinskih i županijskih organizacija, Glavnog odbora, Predsjedništva i predsjednika Stranke, o izrečenim stegovnim mjerama, kao i protiv odluka o suspenziji u skladu s Pravilnikom o radu Časnog suda, koji donosi Glavni odbor. Ima pet članova i pet zamjenika koje bira Glavna skupština.

Počasni odbor ima isključivo savjetodavnu funkciju. Može donositi zaključke i prijedloge drugim središnjim tijelima Stranke te se očitovati po zamolbama i dopisima svih članova Stranke, kao i svih ustrojstvenih oblika Stranke.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Glavne skupštine, a čine ga članovi proširenog Predsjedništva, tehnički, financijski, međunarodni i organizacijski tajnik te glasnogovornik Stranke, voditelj Ureda predsjednika, 20 predsjednika županijskih organizacija i predsjednik Gradske organizacije Grada Zagreba, predsjednici županijskih skupština, zamjenici župana, gradonačelnici i načelnici općina, zamjenski članovi, ako je predsjednik županijske organizacije ujedno i član proširenog Predsjedništva, predsjednik županijske skupštine, zamjenik župana, gradonačelnik ili načelnik općine. Utvrđuje tekuću politiku Stranke, prijedlog Statuta, Programa, Programske deklaracije i Izbornog programa, donosi strateške i programske smjernice, Pravilnik o prestanku članstva, Pravilnik o dodjeli povelja, pohvalnica i zahvalnica, Pravilnik o članarini, Pravilnik o financijskom poslovanju Stranke, Pravilnik o radu Stručnog vijeća, Pravilnik o radu Nadzornog odbora, Pravilnik o radu Statutarnog povjerenstva te Pravilnik o radu Časnog suda; odlučuje o promjeni sjedišta Stranke; na prijedlog predsjednika Stranke bira članove Počasnog odbora i dodjeljuje počasno članstvo; donosi odluku o osnivanju Stručnog vijeća te imenuje njegova voditelja; donosi konačnu odluku o potpisivanju međustranačkih sporazuma i dogovora; upravlja imovinom Stranke te donosi odluke o raspolaganju stranačkom imovinom; na prijedlog Predsjedništva Stranke donosi proračun prihoda i rashoda i odobrava završni račun te obavlja i druge poslove predviđene Statutom i odlukama Glavne skupštine. Sjednice Glavnog odbora saziva i predsjedava im predsjednik Stranke, a održavaju se prema potrebi, u pravilu jednom u šest mjeseci.

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke. Ima neograničen i promjenjiv broj članova, a čine je po funkciji svi članovi Glavnog odbora, predsjednici svih općinskih i gradskih organizacija te organizacija gradskih četvrti Grada Zagreba, zamjenski članovi ako je predsjednik općinske ili gradske organizacije član Glavne skupštine po drugoj osnovi, imenovani predstavnici općinskih organizacija u skladu s njihovim rezultatima, ostvarenim na prethodnim izborima za predstavničko tijelo lokalne i područne (regionalne) samouprave. Razmatra i usvaja izvješće koje podnosi predsjednik, a prema potrebi i druga tijela Stranke, donosi Statut, Program, Programske deklaracije, Izborni program, rezolucije, deklaracije te druge programske i opće akte u skladu sa Statutom. Glavna skupština održava se najmanje jednom godišnje.

Uz Statut doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke, Pravilnik o evidenciji članstva Stranke, Pravilnik o članarini Stranke za 2020., Pravilnik o radu Nadzornog odbora te Poslovnik o radu Predsjedništva Stranke) kojima je uređeno poslovanje Stranke.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti Stranke su prihodi iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) od fizičkih i pravnih osoba te drugi izvori.

Koncem 2020. Stranka je imala deset zaposlenika (šest u Središnjici i četiri u organizacijskim jedinicama).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Stranka je unutarnjim aktima (Statut, Etički kodeks, Pravilnik o radu tajništva središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke te Pravilnik o financijskom poslovanju), između ostalog, uredila pravila ponašanja, standarde etičkog ponašanja, postupke i metode unutarnjih kontrola, koje trebaju poštovati svi zaposlenici i članovi Stranke. Svaki ulazni račun provjeravaju tehnički tajnik (koji kontrolira nastanak poslovnog događaja) i financijski tajnik (koji obavlja formalnu i računsku kontrolu), a ovjerava ih predsjednik Stranke. Tijela Stranke održavaju sastanke te podnose izvješća u skladu s odredbama Statuta.

Prema Zapisniku sa sjednice Nadzornog odbora održane u veljači 2021., financijsko poslovanje Stranke u skladu je sa Statutom i Pravilnikom o financijskom poslovanju Stranke, kao i važećim zakonima i drugim propisima Republike Hrvatske.

Stranka redovno na svojim mrežnim stranicama i društvenim mrežama (Facebook, Instagram i Twitter) objavljuje podatke o provedenim aktivnostima te poštuje propise kojima je regulirano pravo na pristup informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan Stranke za 2020. doneseni su i usvojeni na sjednici Glavnog odbora u prosincu 2019., a njihove izmjene i dopune u prosincu 2020.

Financijskim planom za 2020. planirani su prihodi u iznosu od 4.651.000,00 kn i rashodi u iznosu od 3.921.000,00 kn. Prema Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2020., prihodi su planirani u iznosu od 3.835.800,00 kn, rashodi u iznosu od 3.123.675,00 kn i višak prihoda u iznosu od 712.125,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.100.000,00 kn i državnog proračuna u iznosu od 1.400.000,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 310.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 14.750,00 kn, prihode od refundacija u iznosu od 11.000,00 kn te prihode od financijske imovine u iznosu od 50,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 1.973.600,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 1.109.125,00 kn, financijske rashode u iznosu od 17.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 10.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 1.900,00 kn te druge rashode u iznosu od 12.050,00 kn.

Godišnjim programom rada za 2020. planirane su aktivnosti, potrebna financijska sredstva za njihovu provedbu te izvori financiranja. Najznačajnije planirane aktivnosti za 2020. odnose se na aktivnosti u vezi s parlamentarnim izborima (organizaciju izbornog stožera te provedbu izbornih aktivnosti), izradu novog programa Stranke Progresivni republikanizam i njegovo predstavljanje članstvu i javnosti, modernizaciju i konsolidaciju (organizacijsku i financijsku) Stranke, unaprjeđenje rada zastupnika u Hrvatskom saboru i vijećnika u općinskim i gradskim vijećima te županijskim skupštinama, organizaciju sjednica tijela Stranke na razini Središnjice i svih ustrojstvenih oblika Stranke te organizaciju aktivnosti i sjednica tijela asocijacija Stranke, obilježavanje značajnih datuma iz povijesti Stranke, Republike Hrvatske te vjerskih blagdana, kao i promocija Stranke u javnim medijima i na društvenim mrežama.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2020. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji, Godišnji program rada, Financijski plan za 2020. te Izmjene i dopune Financijskog plana za 2020., kao i Izvešće o primljenim donacijama tijekom 2020., dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Izmjene i dopune Programa rada (s Izmjenama i dopunama Financijskog plana) za 2020. dostavljene su Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (kolovoz 2021.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.638.694,00 kn, što je 389.443,00 kn ili 7,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 802.894,00 kn ili 20,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.872.530,00	1.415.127,00	75,6
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.633.114,00	2.781.338,00	105,6
3.	Prihodi od članarina	473.991,00	413.722,00	87,3
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	27.950,00	17.190,00	61,5
5.	Drugi prihodi	20.552,00	11.317,00	55,1
	Ukupni prihodi	5.028.137,00	4.638.694,00	92,3

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 2.781.338,00 kn ili 60,0 % i prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 1.415.127,00 kn ili 30,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi (prohodi od članarina, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) i drugi prihodi) iznose 442.229,00 kn ili 9,5 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna za 457.403,00 kn ili 24,4 %, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 10.760,00 kn ili 38,5 % te na druge prihode za 9.235,00 kn ili 44,9 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 1.415.127,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 7/20 i 90/20), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora u siječnju i srpnju 2020. Sredstva su doznačavana na središnji račun Stranke u skladu s navedenim odlukama (za pet zastupničkih mjesta u 9. sazivu Hrvatskog sabora u iznosu od 1.082.219,00 kn i za dva zastupnička mjesta u 10. sazivu Hrvatskog sabora u iznosu od 332.908,00 kn).

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 2.781.338,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 2.771.338,00 kn i na naknadu troškova izborne promidžbe (za prijevremene izbore za članove Gradskog vijeća Grada Orašovice koji su održani 12. srpnja 2020., a na kojima je Stranka osvojila pet mjesta u Gradskom vijeću) u iznosu od 10.000,00 kn. Navedena sredstva ostvarena su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te odluka predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke, koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Odredbom članka 96. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

U 2020. Stranka je imala 691 člana u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu do 413.722,00 kn, što je 8,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na članarine u iznosu od 182.400,00 kn i članske doprinose u iznosu od 231.322,00 kn. Ostvareni su na temelju odredaba Statuta, Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, Pravilnika o članarini Stranke za 2020. te odluka o članarini i članskom doprinosu, koje je donio Glavni odbor u srpnju 2017. Pravilnikom o članarini te Odlukom o članarini utvrđena je godišnja članarina za sve članove Stranke u iznosu od 80,00 kn. Prema Odluci o članskom doprinosu (dužnosničkoj članarini), članski doprinos mjesečno uplaćuju članovi Stranke koji primaju plaću ili naknadu koja proizlazi iz mandata Stranke u Europskom parlamentu, zakonodavnoj, predstavničkoj i izvršnoj vlasti, tvrtkama, ustanovama, upravama, zavodima te drugim institucijama na svim razinama u Republici Hrvatskoj u iznosu od 3,0 % netoplaće. Nadalje, utvrđeno je da članovi Stranke koji primaju naknadu za rad u općinskim i gradskim vijećima odnosno županijskim skupštinama te za svako članstvo u upravnim vijećima i nadzornim odborima institucija i ustanova mjesečno uplaćuju članski doprinos u iznosu od 10,0 % neto isplaćene predmetne naknade. U 2020. Stranka je vodila evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima te izdavala potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 17.190,00 kn, što je 0,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti, ostvarene u novcu od 18 fizičkih osoba u pojedinačnim iznosima od 20,00 kn do 5.000,00 kn. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, kojima su propisane vrste i ograničenje iznosa dobrovoljnih priloga (donacija) te obveze davatelja odnosno primatelja dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) vođene su propisane evidencije, za dobrovoljne priloge (donacije) u vrijednosti od 5.000,00 kn zaključeni su ugovori, a uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) izdane su potvrde o primitku dobrovoljnih priloga (donacija).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.242.371,00 kn, što je 751.504,00 kn ili 18,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 118.696,00 kn ili 3,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.259.168,00	1.083.583,00	86,1
2.	Materijalni rashodi	2.471.475,00	2.123.087,00	85,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	594.802,00	722.941,00	121,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.876.673,00	1.400.146,00	74,6
3.	Rashodi amortizacije	63.588,00	0,00	-
4.	Financijski rashodi	60.029,00	19.422,00	32,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	2.202,00	1.900,00	86,3
6.	Drugi rashodi	137.413,00	14.379,00	10,5
	Ukupni rashodi	3.993.875,00	3.242.371,00	81,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	5.028.137,00	4.638.694,00	92,3
	Višak prihoda	1.034.262,00	1.396.323,00	135,0

Vrijednosno značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 2.123.087,00 kn ili 65,5 % i rashodi za zaposlene u iznosu od 1.083.583,00 kn ili 33,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći te drugi rashodi) iznose 35.701,00 kn ili 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje rashoda odnosi se na rashode za promidžbu i informiranje (zbog nabave promotivnog materijala) za 128.139,00 kn ili 21,5 %, dok se vrijednosno značajnije smanjenje odnosi na druge materijalne rashode u iznosu od 476.527,00 kn ili 25,4 % i druge rashode u iznosu od 123.034,00 kn ili 89,5 %. Do smanjenja je najvećim dijelom došlo zbog smanjenja programskih aktivnosti Stranke.

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 3.242.371,00 kn, za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 2.986.847,00 kn, za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 200.000,00 kn, a za prijevremene lokalne izbore u iznosu od 55.524,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 55.021,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 503,00 kn).

Stranka je u lipnju 2020. zaključila Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor i dodatak navedenom Sporazumu sa sedam političkih stranaka (Socijaldemokratskom partijom Hrvatske, Hrvatskom strankom umirovljenika, Snagom – Strankom narodnog i građanskog aktivizma, Građansko-liberalnim savezom, Istarskim demokratskim saborom, Primorsko goranskim savezom i Narodnom strankom – REFORMISTI). Prema navedenom Sporazumu i njegovu dodatku, političke stranke potpisnice usuglasile su se da će Socijaldemokratska partija Hrvatske, kao nositelj koalicijske liste, otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe, po okončanju izbora napraviti obračun troškova te koalicijskim partnerima izdati specifikaciju troškova s naznačenim udjelom u troškovima razmjerno osvojenom broju zastupničkih mjesta, a iznos udjela utvrditi aneksom dodatka Sporazumu. Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor Stranka je osvojila dva zastupnička mjesta. Prema pisanom očitovanju odgovorne osobe, po okončanju izbora, Stranka nije zaprimila ni potpisala specifikaciju troškova, obračunanu prema aneksu dodatka navedenog Sporazuma, a u poslovnim knjigama na temelju ispostavljenih računa evidentirala je svoj udio u troškovima u ukupnom iznosu od 200.000,00 kn na pripadajućim skupinama računskog plana.

Od ukupno ostvarenih rashoda za prijevremene lokalne izbore u iznosu od 55.524,00 kn, na Općinu Brckovljani odnosi se 18.943,00 kn, a Grad Orahovicu 36.581,00 kn. U financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe za prijevremene izbore, rashodi za izbornu promidžbu iskazani su u iznosu od 55.193,00 kn (Općina Brckovljani 18.843,00 kn, Grad Orahovicu 36.350,00 kn), što je 331,00 kn manje u odnosu na rashode za izbornu promidžbu evidentirane u poslovnim knjigama. Spomenuta razlika odnosi se na dodatne bankarske usluge za zatvaranje posebnih računa (Općina Brckovljani 100,00 kn, Grad Orahovicu 231,00 kn), nakon podnošenja financijskih izvještaja Državnom izbornom povjerenstvu.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.083.583,00 kn. Odnose se na rashode za plaće za redovan rad u iznosu od 952.728,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 95.255,00 kn te druge rashode za zaposlene (nagrade za radne rezultate, regres i dar za djecu) u iznosu od 35.600,00 kn. Prosječna isplaćena plaća u 2020. iznosila je 7.755,00 kn bruto odnosno 6.470,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća zaposlenima.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 722.941,00 kn, što je 22,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Ostvareni su za redovno poslovanje u iznosu od 467.920,00 kn, izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu od 200.000,00 kn te prijevremene izbore za članove jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 55.021,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje u okviru redovnog poslovanja ostvareni su u iznosu od 467.920,00 kn, a odnose se na nabavu promotivnog materijala (između ostalog, nabava olovki, upaljača, kalendara, vrećica, rokovnika, majica, podložaka za miš, privjesaka, kapa, kišobrana, zastava i maski za lice) u iznosu od 297.550,00 kn, usluge promidžbe i informiranja putem radija, mrežnih stranica (portali i Facebook) te tiskovina (prigodne čestitke) u iznosu od 70.459,00 kn, nabavu knjige o Posavini i zbornika u iznosu od 26.800,00 kn te druge usluge promidžbe i informiranja (između ostalog, usluge praćenja medija, ispitivanja javnog mijenja i politički konzalting te izradu dokumentarnog filma Memorijalni centar dr. Vladko Maček) u iznosu od 73.111,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje za izbor zastupnika u Hrvatski sabor ostvareni u iznosu od 200.000,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja putem radija i televizije (sponzorirane emisije i reklamni spotovi), mrežnih stranica (*banneri* i članci), Facebooka, tiskovina i vanjskih oglasnih površina (*billboardi* i sendvič-plakati) u iznosu od 143.152,00 kn, usluge grafičkog oblikovanja i tisak vizuala (između ostalog, letaka, plakata i brošura) u iznosu od 53.000,00 kn te usluge pošte u iznosu od 3.848,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje za prijevremene lokalne izbore ostvareni u iznosu od 55.021,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja (između ostalog, oglašavanje na radiju i tiskovinama) u iznosu od 16.150,00 kn, nabavu promidžbenog materijala u iznosu od 21.500,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 14.025,00 kn, najam prostora u iznosu od 2.050,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 929,00 kn te nabavu goriva u iznosu od 367,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.400.146,00 kn, što je 43,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 920.666,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 243.949,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 47.810,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa (službena putovanja) u iznosu od 10.528,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 177.193,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 920.666,00 kn odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu od 259.851,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 197.550,00 kn, intelektualne usluge u iznosu od 189.130,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 57.988,00 kn, računalne usluge (između ostalog, održavanje programskih sustava evidencije članstva, praćenja izbora i pomoćne evidencije te razvoj softvera i zakup domena) u iznosu od 53.144,00 kn, usluge tekućeg održavanja (troškovi pričuve za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 18.020,00 kn te druge usluge (između ostalog, grafičke i tiskarske usluge, odvjetničke usluge i usluge poslovnog savjetovanja, usluge fotokopiranja i umnožavanja, održavanje prijevoznih sredstava, tehnički pregled i registracija vozila) u iznosu od 144.983,00 kn.

Rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni u iznosu od 259.851,00 kn odnose se na zakup poslovnog prostora u iznosu od 181.534,00 kn, najam automobila (operativni *leasing* za tri službena vozila na temelju ugovora zaključenih prethodnih godina) u iznosu od 55.065,00 kn, opreme u iznosu od 17.387,00 kn te dvorana i drugih javnih površina u iznosu od 5.865,00 kn. Prema evidenciji za 2020. Stranka je početkom godine imala 28 poslovnih prostora u zakupu (od čega je 26 poslovnih prostora u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te dva prostora u vlasništvu Republike Hrvatske), a koncem 2020. ima ih 26 (zbog otkazivanja ugovora o zakupu za dva poslovna prostora u vlasništvu jedinica lokalne samouprave). Površine poslovnih prostora u zakupu iznose od 11,9 m² do 435,6 m², a godišnje zakupnine ugovorene su u iznosima od 624,00 kn do 32.668,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 197.550,00 kn odnose se na troškove telefona, mobitela i interneta za potrebe Središnjice te županijskih i gradskih organizacija Stranke u iznosu od 141.966,00 kn, poštarinu u iznosu od 38.209,00 kn i troškove prijevoza (između ostalog, organizirani autobusni prijevoz na hodočašće u Mariju Bistricu, Samoborski fašnik te obilježavanje Dana dr. Vladka Mačeka u Jastrebarskom) u iznosu od 17.375,00 kn.

Rashodi za intelektualne usluge u iznosu od 189.130,00 kn odnose se na ugovore o djelu u iznosu od 97.993,00 kn, usluge istraživanja javnog mnijenja u Republici Hrvatskoj u iznosu od 45.000,00 kn, usluge student-servisa (administrativni i računovodstveni poslovi) u iznosu od 43.837,00 kn te javnobilježničke usluge u iznosu od 2.300,00 kn. Ugovori o djelu zaključeni su s pet fizičkih osoba za poslove čišćenja poslovnog prostora, administrativne tajnice, održavanja spomen-ploče dr. Ivanu Pernaru, koordinatora asocijacija u županijskoj organizaciji Stranke (Zagrebačka županija) te izradu unikatne zlatne značke s likom Josipa Pankrećića.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 243.949,00 kn odnose se na materijal i sirovine (gorivo i plin) u iznosu od 128.949,00 kn, električnu energiju u iznosu od 54.452,00 kn, uredski materijal u iznosu od 34.804,00 kn te sitni inventar i automobilske gume u iznosu od 25.744,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene u iznosu od 47.810,00 kn odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 33.707,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenice u iznosu od 8.125,00 kn te službena putovanja u iznosu od 5.978,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi u iznosu od 177.193,00 kn odnose se na reprezentaciju (između ostalog, ugostiteljske usluge za potrebe održavanja sjednica tijela Stranke na svim ustrojstvenim razinama, organizaciju Akademije organizacije mladih, redovne programske skupštine Organizacije žena te obilježavanje značajnih datuma iz povijesti Stranke) u iznosu od 130.901,00 kn, premije osiguranja (obvezno i kasko osiguranje službenih vozila) u iznosu od 18.909,00 kn i druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, vijenci i buketi za potrebe protokola) u iznosu od 27.383,00 kn.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2020. iznosi 1.396.323,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.034.262,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.430.585,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 3.233.781,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	943.229,00	1.060.160,00	112,4
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	50.208,00	50.000,00	99,6
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	893.021,00	1.010.160,00	113,1
2.	Financijska imovina	1.285.187,00	2.173.621,00	169,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	992.647,00	1.881.997,00	189,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	54.800,00	58.447,00	106,7
2.3.	Dionice i udjeli u glavnici	100.000,00	100.000,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode	137.740,00	133.177,00	96,7
	Ukupno imovina	2.228.416,00	3.233.781,00	145,1
3.	Obveze	646.126,00	226.818,00	35,1
3.1.	Obveze za rashode	213.460,00	172.912,00	81,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	416.666,00	42.466,00	10,2
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	16.000,00	11.440,00	71,5
4.	Vlastiti izvori	1.582.290,00	3.006.963,00	190,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.228.416,00	3.233.781,00	145,1
	Izvanbilančni zapisi	0,00	369.372,00	-

Neproizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 50.000,00 kn odnosi se na zemljište u vrijednosti od 50.000,00 kn, licencu u vrijednosti od 1.333,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 1.333,00 kn.

Proizvedena dugotrajna imovina u vrijednosti od 1.010.160,00 kn odnosi se na umjetnička djela (spomen-ploča braći Radić i spomenik Stjepanu Radiću) u vrijednosti od 733.780,00 kn, uredsku opremu i namještaj te komunikacijsku i drugu opremu u vrijednosti od 207.074,00 kn, građevinski objekt (društveni dom) u vrijednosti od 120.000,00 kn, prijevozna sredstva (osobna vozila) u vrijednosti od 118.200,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 168.894,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 2.173.621,00 kn odnosi se na novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka u iznosu od 1.881.997,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu od 133.177,00 kn (od čega se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosi 121.737,00 kn te članarine 11.440,00 kn), udjele u glavnici (Zaklada braće Radić) u iznosu od 100.000,00 kn, jamčevne pologe u iznosu od 46.204,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 8.596,00 kn te potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 3.647,00 kn.

Od ukupno iskazanih potraživanja (za prihode, udjele u glavnici, jamčevne pologe, za više plaćene poreze i doprinose te naknade koje se refundiraju) u iznosu od 291.624,00 kn, na 31. prosinca 2020. dospjela potraživanja iznose 143.128,00 kn i čine 49,1 % ukupnih potraživanja. Do kolovoza 2021. potraživanja su naplaćena u iznosu od 63.872,00 kn ili 21,9 % ukupno iskazanih potraživanja.

Koncem 2020. obveze iznose 226.818,00 kn i manje su za 419.308,00 kn ili 64,9 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine zbog otplate dugoročnog kredita u siječnju 2020. Odnose se na obveze za rashode u iznosu od 172.912,00 kn, obveze za kredite i zajmove u iznosu od 42.466,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja (odgođeno priznavanje prihoda od članarina) u iznosu od 11.440,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 92.481,00 kn (od čega su vrijednosno značajnije obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 76.724,00 kn) te obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2020.) u iznosu od 80.431,00 kn.

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu od 226.818,00 kn, na 31. prosinca 2020. dospjele obveze iznose 145.589,00 kn ili 64,2 %. Do konca kolovoza 2021. obveze su podmirene u iznosu od 179.165,00 kn ili 79,0 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 3.006.963,00 kn odnose se na višak prihoda (raspoloživ u sljedećem razdoblju) u iznosu od 2.430.585,00 kn te vlastite izvore u iznosu od 576.378,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 27. svibnja do 11. studenoga 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Statut Stranke i Dopune Statuta
6. Pravilnik o radu tajništva Središnjice Stranke i organizaciji, radu i poslovanju tajništva Stranke (veljača 2019.)
7. Pravilnik o financijskom poslovanju Stranke (veljača 2020.)
8. Pravilnik o članarini Stranke za 2020.
9. Odluka o članarini (srpanj 2017.)

10. Odluka o članskom doprinosu (srpanj 2017.)
11. Godišnji program rada za 2020.
12. Financijski plan za 2020. te njegove izmjene i dopune.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim uslugama, naknadama za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentacijom, uslugama telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

Ukupni prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori iskazani u financijskim izvještajima za 2020. istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, ali struktura pojedinih prihoda i rashoda na razini skupine i podskupine računa te odjeljka iskazana u financijskim izvještajima nije usklađena sa strukturom prihoda i rashoda evidentiranom u poslovnim knjigama. Tako su prihodi iz državnog proračuna i prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni po posebnim propisima u iznosu od 4.196.465,00 kn pogrešno evidentirani u poslovnim knjigama u okviru prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija), a u financijskim izvještajima iskazani u okviru prihoda po posebnim propisima. Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično evidentirane su u poslovnim knjigama u iznosu od 10.528,00 kn, a u financijskim izvještajima pogrešno su iskazane u okviru naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa, dok su rashodi za sitni inventar i automobilske gume iskazani u financijskim izvještajima u iznosu od 25.744,00 kn, a u poslovnim knjigama pogrešno su evidentirani u okviru uredskog materijala i drugih materijalnih rashoda. Rashodi za nabavu plina, nafte i naftnih derivata u iznosu od 129.317,00 kn pogrešno su evidentirani u poslovnim knjigama u okviru rashoda za energiju, a u financijskim izvještajima iskazani u okviru rashoda za materijal i sirovine. Rashodi za kazne (po prekršajnim postupcima za žensku kvotu na lokalnim izborima koji su održani 2017.) u iznosu od 14.329,00 kn evidentirani su u poslovnim knjigama u okviru penala, ležarina i drugo, a u financijskim izvještajima pogrešno su iskazani u okviru naknada šteta pravnim i fizičkim osobama.

Također, pojedini rashodi nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Tako su troškovi ugovora o djelu u iznosu od 97.993,00 kn pogrešno evidentirani i iskazani u okviru rashoda za intelektualne usluge, umjesto u okviru naknada drugim osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za druge usluge pogrešno su evidentirani i iskazani rashodi za usluge odvjetnika i poslovnog savjetovanja (politički konzalting u pripremi i organizaciji Stranke za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor) u iznosu od 46.025,00 kn koje je trebalo evidentirati odnosno iskazati u okviru rashoda za intelektualne usluge te usluge tekućeg održavanja (ličenje poslovnih prostora, sanacija dimnjaka, servis automobila) u iznosu od 34.472,00 kn koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

Navedene podatke o prihodima i rashodima trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati na istovjetan način i na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije. Prema odredbama članka 7., stavaka 1. i 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te odredbi članka 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitno računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija, odnosno poslovnih događaja; načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Nadalje, odredbom članka 9., stavka 1. navedenog Zakona te članka 4., stavka 1. navedenog Pravilnika, propisano je da neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode i rashode na istovjetan način i na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, odnosno u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Za 2020. evidentiran je ispravak vrijednosti dugotrajne financijske imovine i obračunana amortizacija u iznosu od 63.123,00 kn. Revizijom je utvrđeno da je za dio uredske opreme i namještaja te komunikacijske opreme, opreme za druge namjene i prijevozna sredstva korisni vijek upotrebe istekao prije 2017., a obračunan je ispravak vrijednosti u iznosu od 30.295,00 kn. Također, rashodi amortizacije (koji obuhvaćaju razdoblje od 2017. do 2020.) evidentirani su u poslovnim knjigama u iznosu od 172.145,00 kn, ali nisu iskazani u financijskim izvještajima. S obzirom na to da se ispravak vrijednosti dugotrajne imovine temelji na obračunu amortizacije, iz navedenog proizlazi da amortizacija nije obračunana u skladu s propisima, slijedom čega ispravak vrijednosti i rashodi amortizacije za 2020. nisu točno evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Prema odredbi članka 24., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine se amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu. Prema odredbi članka 41., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa 43 – Rashodi amortizacije, obuhvaća trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije (popis stopa amortizacije dugotrajne imovine sastavni je dio ovog Pravilnika). Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže pravilno obračunavati amortizaciju i ispravak vrijednosti dugotrajne imovine te ih evidentirati u glavnoj knjizi i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Stanje obveza prema dobavljačima u zemlji evidentirano je u poslovnim knjigama Stranke i iskazano u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. u iznosu od 76.724,00 kn. Revizijom je utvrđeno da stanje obveza prema dobavljačima koncem 2020. iznosi 80.861,00 kn te se razlika u iznosu od 4.137,00 kn odnosi na usluge koje su plaćene u većem iznosu od ispostavljenih računa (isti računi plaćeni su dva puta), odnosno za navedeni iznos umanjene su obveze prema dobavljačima evidentirane na računima glavne knjige. Prema odredbi članka 8., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

U poslovnim knjigama nisu evidentirane ni u financijskim izvještajima iskazane, u okviru izvanbilančnih zapisa, potencijalne obveze u vezi s 14 sudskih sporova koje Stranka vodi (zbog nepoštovanja načela ravnopravnosti spolova i brige o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na izbornim listama) u ukupnom iznosu od 360.000,00 kn (od najmanje 20.000,00 kn do najviše 40.000,00 kn). Tijekom 2021. plaćen je dio prekršajnih kazni te ukupna vrijednost preostalih devet sudskih sporova iznosi 240.000,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 22., stavka 8. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te članka 51. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, kojima je propisano da se tuđa imovina prati u izvanbilančnoj evidenciji te da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđu materijalnu imovinu, prava i vrijednosne papire.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati obveze prema dobavljačima poštujući temeljna načela urednog knjigovodstva te potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima u okviru izvanbilančnih zapisa u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Glavni odbor Stranke je u prosincu 2020. donio Odluku o godišnjem popisu imovine i obveza za 2020. i imenovanju inventurne komisije, koja je sastavila izvješće o obavljenom popisu. Popisom je obuhvaćena nefinancijska i financijska imovina u vrijednosti od 3.131.781,00 kn te obveze u iznosu od 226.818,00 kn. Popisom nisu obuhvaćeni građevinski objekt u vrijednosti od 120.000,00 kn (i ispravkom vrijednosti od 18.000,00 kn) te sitni inventar u upotrebi u iznosu od 69.005,00 kn (prema podacima iz evidencije sitnog inventara Stranke). Nadalje, popisne liste, koje su ujedno i sastavni dio izvješća o obavljenom popisu, ne sadrže detaljnu razradu jamčevnih pologa u iznosu od 46.204,00 kn te potraživanja i obveza u iznosu od 225.658,00 kn (između ostalog, potraživanja od županija, gradova i općina navedena su u ukupnom iznosu od 121.737,00 kn te ne sadrže pojedinačne podatke za jednu županiju, osam gradova i 20 općina, a obveze za materijalne rashode u ukupnom iznosu od 92.481,00 kn, iz čega nisu razvidni pojedinačni iznosi obveza po dobavljačima te osobama izvan radnog odnosa).

Inventurna komisija nije dala prijedlog za rashodovanje sitnog inventara iako je revizijom utvrđeno da je u 2020. rashodovano sitnog inventara u iznosu od 14.813,00 kn (za navedeni iznos umanjena je vrijednost sitnog inventara evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2020.). Izvješćem o obavljenom popisu imovine i obveza nisu utvrđena odstupanja stvarnog od knjigovodstvenog stanja. Glavni odbor Stranke prihvatio je izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza.

Odredbama članka 19., 20. i 21. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Nadalje, propisano je da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste, da su popisne liste knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis te da je nakon završetka popisa, povjerenstvo obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga zakonskom zastupniku. Također je propisano da zakonski zastupnik na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista te sukladno ovlastima koje proizlaze iz statuta ili drugih najviših općih akata neprofitne organizacije odlučuje o: nadoknađivanju utvrđenih manjkova, priznavanju i evidentiranju utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju imovine te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2019., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2019.	U pomoćnoj knjizi dugotrajne nefinancijske imovine osigurati podatke o vrijednosti imovine (nabavnoj i otpisanoj), uskladiti podatke o imovini evidentirane u glavnoj knjizi s podacima iz pomoćne knjige, pravilno obračunavati amortizaciju i ispravak vrijednosti dugotrajne imovine te ih evidentirati u glavnoj knjizi i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. 10. 2021.	djelomično provedeno
2.		2019.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sitni inventar u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. 1. 2021.	provedeno
3.		2019.	U financijskim izvještajima iskazivati strukturu rashoda na računima računskog plana (skupina, podskupina, odjeljak) na način koji je istovjetan evidentiranju rashoda u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. 12. 2020.	djelomično provedeno
4.		2019.	Popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu te uskladiti knjigovodstveno i stvarno stanje u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. 1. 2021.	djelomično provedeno
5.		Rashodi	2019.	Unutarnjim aktima utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se isplaćivati novčane nagrade za poslovne rezultate zaposlenika, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost procesa njihove dodjele.	25. 2. 2021.

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Za pojedinu dugotrajnu imovinu ispravak vrijednosti, odnosno obračun amortizacije i dalje nije obračunavan, evidentiran i iskazan u skladu s propisima.
- Struktura rashoda na razini pojedine skupine, podskupine i računa iskazana u financijskim izvještajima i nadalje nije usklađena sa strukturom rashoda evidentiranom u poslovnim knjigama.
- Popisom imovine i obveza i nadalje nije obuhvaćena cjelokupna imovina.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.